

Motion till riksdagen 2010/11:Ju386

av **Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S)**

Mäns våld mot kvinnor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla kommuner ska säkerställa att det finns kvinnojourer och skyddat boende för kvinnor utsatta för våld.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett större arbete och mer insatser i utvecklandet av mansjourer på fler håll i landet.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en tydligare prioritering av polisens och Åklagarmyndighetens resurser gällande bekämpande av människohandel.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att straffskalan för köp av sexuell tjänst ska ändras till böter eller fängelse i högst ett år.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kontinuerlig utbildning i frågor som rör våld mot kvinnor riktad till dem som arbetar med eller kommer i kontakt med dessa frågor i sitt arbete inom statliga myndigheter, kommuner, landsting och skolor.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett starkare samarbete bör etableras mellan polis, åklagare, socialtjänst, kommun och landsting i fråga om våld mot kvinnor.

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkandena 1 och 2 hänvisade till SoU.

Motivering

Mäns våld mot kvinnor är ett globalt fenomen, som inget land, inget samhälle och inga befolkningsgrupper är immuna mot. Det är angeläget att se mäns våld mot kvinnor som en del av ett mönster. Att män använder våld som maktspråk har sitt ursprung i det ojämsställda samhället. Detta synsätt står inte i motsättning till att män som använder våld också måste ses som individer som kan påverkas att förändra sitt beteende.

Alla kvinnors livsutrymme begränsas i olika hänseenden på grund av det ständigt pågående våld som män utövar mot kvinnor. Det gäller även de kvinnor som inte själva utsätts för våldshandlingar. Mäns våld har sådan omfattning och leder till sådana konsekvenser att det måste ses som samhällsfarligt.

Det är alltså till stor del fråga om ett strukturellt fenomen som inte kan elimineras med individriktade insatser. Alldeles självklart ska samhället vidta alla tänkbara åtgärder för att skydda kvinnor mot könsbaserat våld. Naturligtvis ska vi ha ett straffrättsförfarande mot de män som utövar våld. Självfallet ska också de män som vill ändra sitt beteende erbjudas adekvata vårdinsatser.

Men högsta möjliga skyddsnivå och bästa tänkbara eftervård och rehabilitering kan aldrig vara målet i arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Våldet måste upphöra. Arbetet för att uppnå ett reellt jämställt samhälle är därför också ett arbete mot mäns våld mot kvinnor.

Den anmälda misshandeln mot kvinnor har ökat med 34 procent de senaste tio åren, till 26 900 anmälningar år 2007. Enligt rapporten "Våld mot kvinnor i nära relationer" (Brå 2002) beror det ökade antalet anmälningar troligen på att kvinnor i dag i högre grad än tidigare anmäler misshandel som de utsatts för, men också på att det faktiska våldet har ökat. I drygt 70 procent av anmälda misshandelsbrott mot kvinnor är gärningsmannen en person som kvinnan är bekant med. Kvinnor löper störst risk att utsättas för misshandel i sina egna hem.

Den 1 juli 2002 kriminaliserades människohandel för sexuella ändamål som ett nytt brott i Sverige och den 1 juli 2004 utvidgades straffbarheten till att omfatta även människohandel som sker inom landets gränser. Sverige har därmed en samlad lagstiftning mot människohandel för sexuella ändamål.

Sambandet mellan handel med kvinnor för sexuellt utnyttjande och prostitution är tydligt. Sverige är föregångsland när det gäller uppfattningen att sexköp ska ses som ett övergrepp mot den som säljer sex. Förbudet mot köp av sexuell tjänst, numera infört i 6 kap. 11 § brottsbalken, infördes under den förra socialdemokratiska regeringen. Det är en starkt normerande lagstiftning men tillämpningen har inte varit så effektiv som vore önskvärt. Ett skäl är att straffvärdet är så lågt: böter eller fängelse i högst sex månader.

Utredning om sexköpsbrott och lagföring av gärningsmän har därför låg prioritet. Det finns skäl att ytterligare understryka samhällets syn på att sexköp innebär allvarliga övergrepp och att man bör effektivisera brottsbekämpningen på detta område. Straffet för köp av sexuell tjänst bör därför skärpas och vara böter eller fängelse i högst ett år.

Fel! Okänt namn på

Den 2 juli 2010 överlämnades betänkandet ”Förbud mot köp av sexuell tjänst. En utvärdering 1999–2008” (SOU 2010:49) till regeringen. Bland utredningens förslag finns bland annat en skärpning av straffet för köp av sexuell tjänst från dagens högst sex månader till ett år. Utredningen är nu ute på remiss. Det är viktigt att regeringen därefter snarast återkommer till riksdagen med en proposition i frågan.

Kvinnojourer utför en otroligt viktig insats men får aldrig lämnas med hela ansvaret för kvinnors behov av skydd. Ansvaret för medborgarnas trygghet måste alltid vila på det gemensamma. Kommuner ska säkerställa att det finns möjlighet till skyddat boende för kvinnor utsatta för våld. Alla kommuner borde ha kvinnojourer.

För att kunna förebygga och förhindra mäns våld mot kvinnor krävs det samtidigt att det finns kvalificerat stöd eller kvalificerad behandling för de våldsbenägna männen för att de ska kunna ändra sitt beteende och inse att det alltid finns alternativ till våld. Vi socialdemokrater vill se en större satsning på mansjourer runt om i landet som till exempel mansmottagningen mot våld i Uppsala.

Stockholm den 21 oktober 2010

Ann-Christin Ahlberg (S)

Carina Hägg (S)

Karin Åström (S)

Louise Malmström (S)

Matilda Ernkrans (S)

Åsa Lindestam (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Marie Nordén (S)

Monica Green (S)